

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๗.๓/๒ ๙ ๐ ๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) การประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๖ (CMP 16) การประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๓ (CMA 3) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. วิดีทัศน์นำเสนอสรุปผลการประชุม
๓. ตารางการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงาน

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) การประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๖ (CMP 16) การประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๓ (CMA 3) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ มีมติ (๑) เห็นชอบต่อกรอบท่าทีเจรจาของไทยในการประชุมกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (๒) หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกรอบท่าทีเจรจาของไทยที่มีสาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก และ (๓) รับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนของประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) การประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๖ (CMP 16)

การประชุม...

การประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๓ (CMA 3) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๑.๒ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ มีมติ (๑) เห็นชอบต่อ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย (Thailand's Long-Term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy) และ (๒) เห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานกลางของประเทศภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ จัดส่ง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ระยะยาวฯ ต่อสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ และหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน (ร่าง) ยุทธศาสตร์ระยะยาวฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๑.๓ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีบัญชาตอบรับเข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ (COP 26 World Leaders Summit) ระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร ตามที่นายบอริส จอห์นสัน นายกรัฐมนตรี สหราชอาณาจักร มีหนังสือเชิญผู้นำประเทศเข้าร่วมการประชุมฯ เพื่อเปิดโอกาสให้กล่าวถ้อยแถลง เพื่อแสดงวิสัยทัศน์การดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนแสดงความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนให้การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ ประสบความสำเร็จและพร้อมร่วมมือกับนานาประเทศ ในการรับมือกับปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พิธีสารเกียวโต และความตกลงปารีส ได้เข้าร่วมการเจรจาเพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือระดับโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีส เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ซึ่งทุกภาคส่วนต้องร่วมมือในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมเพื่อให้บรรลุพันธกรณีของกรอบอนุสัญญาฯ และข้อตัดสินใจจากการประชุม รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของประเทศในการสนับสนุนการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำและเสริมสร้างขีดความสามารถและมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงเข้าข่ายต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในหรือก่อนปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ในระหว่างการประชุมระดับผู้นำในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ ที่อาจส่งผลต่อการกำหนดนโยบายการพัฒนาของประเทศ จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องรับทราบสรุปผลการประชุมฯ และเตรียมการเพื่อจัดทำหรือปรับปรุงแผน นโยบาย และมาตรการที่เกี่ยวข้องภายในประเทศอย่างเร่งด่วน เพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ประเทศไทยประกาศเจตนารมณ์ไว้ ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปผลการประชุมฯ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินงานตามภารกิจเพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) การประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๖ (CMP 16) การประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๓ (CMA 3) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๙ ตุลาคม - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร มีผู้เข้าร่วมการประชุมจาก ๑๙๖ ประเทศ และผู้แทนจากองค์กรผู้สังเกตการณ์จำนวน ๓๙,๕๐๙ คน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๔.๑.๑ การประชุมระดับผู้นำในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ (COP 26 World Leaders Summit) มีขึ้นในวันที่ ๑ - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีประมุขของรัฐและหัวหน้ารัฐบาลเข้าร่วมจำนวน ๑๑๗ ประเทศ ตามการเชิญชวนของนายบอริส จอห์นสัน นายกรัฐมนตรี ของสหราชอาณาจักร ในฐานะเจ้าภาพการประชุมฯ เพื่อร่วมกล่าวถ้อยแถลงแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก โดยประเด็นสำคัญที่สหราชอาณาจักรให้ความสำคัญ ประกอบด้วย การที่ประเทศต่าง ๆ ตั้งเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ครึ่งหนึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ เพื่อให้สามารถควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิของโลกไม่ให้เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส นอกจากนี้ ยังได้เชิญชวนให้ประเทศเข้าร่วมปฏิญญาและถ้อยแถลงที่ประกาศเจตนารมณ์ในการประชุมครั้งนี้ ประกอบด้วย ปฏิญญากลาสโกว์ของผู้นำด้านป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Glasgow Leaders' Declaration on Forests and Land Use) ถ้อยแถลงที่ประชุมระดับผู้นำในวาระการพัฒนาที่สำคัญ (World Leader Summit Statement on the Breakthrough Agenda) ถ้อยแถลงการเปลี่ยนผ่านพลังงานของโลกจากถ่านหินสู่พลังงานสะอาด (Global Coal to Clean Power Transition Statement) และปฏิญญาที่ประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ ในการเร่งเปลี่ยนผ่านสู่ยานยนต์ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (COP 26 Declaration on Accelerating the Transition to 100% Zero Emission Cars and Vans) ทั้งนี้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมฯ พร้อมด้วยนายดอน ปรมดีถวิลวณิช รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) การกล่าวถ้อย...

(๑) การกล่าวถ้อยแถลงของประเทศไทย โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีสาระของถ้อยแถลงที่เน้นแสดงจุดยืนของประเทศไทยที่ให้ความสำคัญสูงสุดกับการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพร้อมร่วมมือกับทุกประเทศและทุกภาคส่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันในการแก้ปัญหานี้ โดยในปัจจุบันสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๒ ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโลก แต่ประเทศไทยเป็น ๑ ใน ๑๐ ประเทศที่ได้รับผลกระทบร้ายแรงที่สุดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีส และดำเนินการที่สอดคล้องตามพันธกรณีอย่างต่อเนื่องและเข้มข้น โดยประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ หรือ NAMA (Nationally Appropriate Mitigation Action) ในภาคพลังงานและขนส่งอย่างน้อยร้อยละ ๗ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ แต่ทว่าในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ ประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้แล้วร้อยละ ๑๗ ซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้กว่า ๒ เท่า และก่อนเวลาที่ได้กำหนดไว้มากกว่า ๑ ปี นอกจากนี้ ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ประเทศไทยเป็นประเทศแรก ๆ ที่จัดส่งการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับปรับปรุง หรือ Updated NDC (Updated Nationally Determined Contribution) และล่าสุดในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ ได้จัดส่งยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย (Thailand's Long-Term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy) ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ด้วย นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้แสดงเจตนารมณ์ของประเทศไทยที่จะยกระดับการแก้ไขปัญหาภูมิอากาศอย่างเต็มที่และด้วยทุกวิถีทาง ซึ่งเป็นความท้าทายอย่างยิ่งที่จะทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในหรือก่อนปี ค.ศ. ๒๐๖๕ และหากได้รับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และการเสริมสร้างขีดความสามารถจากความร่วมมือระหว่างประเทศ และกลไกภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ ที่เหมาะสม ประเทศไทยจะสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ ๔๐ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ได้ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ซึ่งขณะนี้ ประเทศไทยได้นำแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ BCG Economy (Bio Circular Green Economy) มาผนวกในยุทธศาสตร์แห่งชาติ เพื่อนำไปสู่การปรับกระบวนทัศน์และการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ทำลายระบบนิเวศ โดยประเทศไทยจะนำแผนนี้มาเป็นวาระหลักของการประชุมเอเปค (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) ที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพในปีหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) ถ้อยแถลงของผู้นำประเทศอื่น ๆ

(๒.๑) สหราชอาณาจักร โดยนายบอริส จอห์นสัน เน้นย้ำความเร่งด่วนที่ประเทศต้องยกระดับการดำเนินงานเพื่อให้เป้าหมายการควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิของโลกไม่เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียสเป็นจริง ด้วยการยกเลิกโรงไฟฟ้าถ่านหิน ซึ่งประเทศพัฒนาแล้วควรทำได้ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และประเทศกำลังพัฒนาภายในปี ค.ศ. ๒๐๔๐ โดยสหราชอาณาจักรมีแผนจะยกเลิกรถยนต์ที่ใช้ น้ำมัน ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๕ และยกเลิกการขายรถยนต์ดังกล่าวในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ รวมถึงยุติการทำลายป่าภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐

(๒.๒) สหรัฐอเมริกา โดยนายโจ ไบเดน ประธานาธิบดี เน้นการกลับมาเป็นผู้นำในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหรัฐอเมริกา โดยจะสนับสนุนให้ประเทศ

กำลังพัฒนา...

กำลังพัฒนาเร่งเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาด และสนับสนุนทางการเงินในการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเรียกร้องให้ต้องมีการยกระดับการดำเนินงานร่วมกับการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ

(๒.๓) สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยนายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดี ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมฯ แต่ได้จัดส่งเอกสารถ้อยแถลงซึ่งแสดงถึงแผนงานเพื่อบังคับสู่การปล่อยคาร์บอนสูงสุดก่อนปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และมุ่งสู่การเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๐

(๒.๔) สาธารณรัฐอินเดีย โดยนายเนเรนทรา โมดี นายกรัฐมนตรี ประกาศเป้าหมายการเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. ๒๐๗๐ รวมถึงจะลดการปล่อยคาร์บอนลง ๑,๐๐๐ ล้านตันภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ เมื่อเทียบกับปัจจุบัน จะลดความเข้มข้นของคาร์บอน (Carbon Intensity) ให้น้อยกว่าร้อยละ ๔๕ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐

(๒.๕) เครือรัฐออสเตรเลีย โดยนายสกอต มอร์ริสัน นายกรัฐมนตรี ประกาศจะลดก๊าซเรือนกระจกร้อยละ ๓๕ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ เมื่อเทียบกับปี ค.ศ. ๒๐๐๕

(๒.๖) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยนายโจโก วิโดโด ประธานาธิบดี ประกาศเป้าหมายในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยจะมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐

(๒.๗) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยนายฟาม มินห์ จิญ นายกรัฐมนตรี ประกาศเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ โดยใช้ทรัพยากรในประเทศร่วมกับการสนับสนุนและความร่วมมือทางเทคโนโลยีและการเงินจากต่างประเทศ

๔.๑.๒ ผลการประชุมและข้อตัดสินใจที่สำคัญ

(๑) ข้อตัดสินใจ Glasgow Climate Pact

ที่ประชุมรับรองข้อตัดสินใจ Glasgow Climate Pact ซึ่งเน้นย้ำความเร่งด่วนที่ประเทศจะต้องเร่งยกระดับการดำเนินงานทั้งในด้านการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเงินเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของกรอบอนุสัญญา รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีและจัดทำนโยบายด้านพลังงานที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ เช่น ลดจำนวนโรงไฟฟ้าถ่านหิน และยกเลิกเงินอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังพิจารณาลดก๊าซเรือนกระจกอื่นนอกเหนือจากก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เช่น มีเทน เป็นต้น โดยขอให้ประเทศพัฒนาแล้วเร่งยกระดับการสนับสนุนทางการเงิน การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเสริมสร้างขีดความสามารถ โดยเฉพาะเป้าหมายการระดมทุนให้ได้ตามเป้าหมาย ๑๐๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีไปจนถึงปี ค.ศ. ๒๐๒๕

(๒) กรอบเวลาร่วมในการดำเนินงานตามการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Common time frames for Nationally Determined Contributions)

ที่ประชุมบรรลุข้อสรุปเกี่ยวกับกรอบเวลาร่วมในการดำเนินงานตามการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contributions: NDC) โดยให้ภาคีจัดส่ง NDC ในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ที่มีกรอบเวลาดำเนินงานถึงปี ค.ศ. ๒๐๓๕ และในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จึงจัดส่ง NDC ที่มีกรอบเวลาดำเนินงานถึงปี ค.ศ. ๒๐๔๐ และหลังจากนั้นให้ดำเนินการเช่นนี้ไปทุก ๕ ปี

(๓) ผลกระทบ...

(๓) ผลกระทบจากการดำเนินมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกต่อประเทศกำลังพัฒนา (Impact of the Implementation of Response Measure)

ที่ประชุมรับรองกฎการดำเนินงานของคณะกรรมการคาโตวีเซด้านผลกระทบ (Katowice Committee on Impacts) ฉบับปรับปรุง และรับรองข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมภายใต้แผนงานที่ภาคีจะต้องพิจารณาดำเนินการ อาทิ ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการออกแบบและดำเนินงานตามนโยบายลดก๊าซเรือนกระจก ส่งเสริมการพิจารณานโยบายที่จะช่วยเสริมให้ยุทธศาสตร์ แผน และนโยบายด้านการลดก๊าซเรือนกระจกมีความเข้มแข็งมากขึ้น เช่น นโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศและภูมิภาค ส่งเสริมให้ใช้วิธีการและเครื่องมือเชิงคุณภาพและปริมาณเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจจากนโยบายลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงให้มีการเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนาในการประเมินและวิเคราะห์ผลกระทบของมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกด้วย

(๔) การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation) และกลไกระหว่างประเทศขอชดเชยการสูญเสียและความเสียหายที่เกิดจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Warsaw International Mechanism on Loss and Damage)

ที่ประชุมมีมติให้จัดตั้งแผนงานกลาสโกว์-ชาร์มเอลเชค ด้านเป้าหมายการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Glasgow-Sharm el-Sheikh Work Programme on the Global Goal on Adaptation) ในกรอบเวลา ๒ ปี เพื่อหารือเกี่ยวกับรายละเอียดของเป้าหมายและกำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยเน้นย้ำให้ภาคีเร่งยกระดับการดำเนินงานและการสนับสนุนด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ที่ประชุมมีมติให้มีการสนับสนุนเงินทุนแก่เครือข่ายซันติอาโก (Santiago Network) ในการดำเนินงานด้านเทคนิคเพื่อหลีกเลี่ยงและบรรเทาการสูญเสียและความเสียหายที่เกี่ยวข้องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับประเทศกำลังพัฒนา โดยมีมติให้จัดตั้งเวทีเสวนากลาสโกว์ (Glasgow Dialogue) เพื่อหารือการบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินงานระหว่างประเทศสมาชิกองค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

(๕) การเงินเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Finance)

ที่ประชุมเน้นย้ำให้ประเทศพัฒนาแล้วเร่งระดมเงินทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๐ - ๒๐๒๕ ให้ได้ปีละ ๑ แสนล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก และการดำเนินงานด้านความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตามเป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long - Term finance) พร้อมทั้งขอให้มีการศึกษาคำนิยามของคำว่าการเงินด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Finance) เพื่อสร้างความชัดเจนต่อการระดมเงินสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีทุก ๒ ปี ในปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ๒๐๒๔ และ ๒๐๒๖ และได้ตัดสินใจให้จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ (Ad Hoc Work Programme) เพื่อเป็นเวทีสำหรับการเจรจาหรือเป้าหมายทางการเงินใหม่ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (New Collective Quantified Goal on Climate Finance) ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๔ โดยกำหนดให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีเพื่อหารือ

เรื่องนี้...

เรื่องนี้เป็นประจำทุกปี นอกจากนั้น ให้กองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund: GCF) ประสานงานกับกลไกด้านเทคโนโลยีอย่างใกล้ชิด และขอให้กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Green Environment Facility: GEF) จัดสรรทรัพยากรทางการเงินสำหรับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา โดยคำนึงผลประโยชน์ร่วม (co-benefits) ด้านสภาพภูมิอากาศในการจัดทำแผนการลงทุนรอบที่ ๘ (GEF-8) พร้อมทั้งพิจารณาหาแนวทางเพิ่มบทบาทของหน่วยงานระดับชาติและภาคประชาสังคมในฐานะหน่วยงานดำเนินการ การจัดหาเงินทุนสำหรับการดำเนินงานในสาขาป่าไม้เพิ่มการสนับสนุนแก่โครงการที่มีการดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น และให้การสนับสนุนทางการเงินแก่โครงการด้านการพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยีผ่านกลไกเทคโนโลยีภายใต้กรอบอนุสัญญาและความตกลงปารีส

(๖) การปฏิบัติการเสริมพลังความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Action for Climate Empowerment: ACE)

ที่ประชุมรับรองแผนการดำเนินงานกลาสโกว์การปฏิบัติการเสริมพลังความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระยะ ๑๐ ปี (10-year Glasgow Work Programme on Action for Climate Empowerment) เพื่อใช้เป็นกรอบและพื้นฐานในการกำหนดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ACE ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีส เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างขีดความสามารถในระยะยาวแก่ประเทศ โดยมีประเด็นหลักที่ให้ความสำคัญ ประกอบด้วย การบูรณาการด้านนโยบาย การประสานการดำเนินงาน เครื่องมือและการสนับสนุน และการติดตาม ประเมิน และรายงานผล และมุ่งเน้นการดำเนินงานในองค์ประกอบของ ACE ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ การศึกษา การฝึกอบรม การสร้างความตระหนักรู้ การเข้าถึงข้อมูล การมีส่วนร่วม และความร่วมมือระหว่างประเทศ

(๗) กรอบความโปร่งใสในการดำเนินงานและการสนับสนุน (Enhanced Transparency Framework)

ที่ประชุมรับรองตารางและรายละเอียดการดำเนินงานตามกรอบความโปร่งใสของความตกลงปารีส ประกอบด้วย ๑) ตารางการรายงานข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกระดับประเทศ ๒) ตารางการรายงานข้อมูลเพื่อติดตามความก้าวหน้าดำเนินงานตามเป้าหมาย NDCs ๓) ตารางการรายงานข้อมูลการสนับสนุนด้านการเงิน เทคโนโลยี และการเสริมสร้างศักยภาพที่ประเทศให้และที่ได้รับ ๔) โครงร่างของรายงานความโปร่งใสรายสองปี เอกสารบัญชีก๊าซเรือนกระจก และรายงานการทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค และ ๕) รายละเอียดการฝึกอบรมสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคที่จะเข้าร่วมทบทวนรายงานความโปร่งใสรายสองปี โดยอนุญาตให้ประเทศกำลังพัฒนาที่มีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถและความพร้อมสามารถเลือกใช้ทางเลือกที่แสดงถึงความยืดหยุ่น (Flexibility: FX) ในการรายงานข้อมูลในตารางดังกล่าวได้ อาทิ ใส่คำว่า “FX” หรือรวมแถวของตารางเข้าด้วยกัน เป็นต้น โดยมอบหมายให้สำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ พัฒนาเครื่องมือในการรายงานข้อมูลข้างต้นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๔ พร้อมจัดฝึกอบรมการใช้งานให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาด้วย ทั้งนี้ ประเทศกำลังพัฒนาสามารถจัดส่งข้อเสนอเพื่อรับการสนับสนุนทางการเงินในการจัดทำและจัดส่งรายงานความโปร่งใสรายสองปีได้จากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก

(๘) แนวปฏิบัติ...

(๘) แนวปฏิบัติและกฎการดำเนินงานสำหรับข้อ ๖ ของความตกลงปารีส (Article 6 of the Paris Agreement)

ที่ประชุมรับรองรายละเอียดเกี่ยวกับ ๑) แนวทางความร่วมมือที่มีการถ่ายโอนผลการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศภายใต้ข้อ ๖.๒ ของความตกลงปารีส ครอบคลุมการกำหนดคำนิยามของคำว่าผลการลดก๊าซเรือนกระจกที่ถ่ายโอนระหว่างประเทศ (Internationally Transferred Mitigation Outcomes: ITMOs) ข้อกำหนดในการดำเนินความร่วมมือ แนวทางการปรับบัญชีเพื่อหลีกเลี่ยงการนับซ้ำ (Corresponding Adjustments) การรายงานและทบทวนข้อมูล การบันทึกและติดตามการดำเนินงาน และการส่งเสริมให้เกิดการสนับสนุนการปรับตัว (Adaptation) และการช่วยให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจกในภาพรวมของโลก ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้องค์กรย่อยเพื่อให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือในประเด็นทางเทคนิคเพิ่มเติม อาทิ วิธีการในรายละเอียดเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับบัญชี ตารางและโครงร่างข้อมูลที่ต้องรายงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ แนวทางการทบทวนการดำเนินงาน ระบบทะเบียนและฐานข้อมูล เป็นต้น ๒) กฎ รูปแบบและกระบวนการสำหรับกลไกการลดก๊าซเรือนกระจกที่ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้ข้อ ๖.๔ ของความตกลงปารีส (Article 6.4 Mechanism) ครอบคลุมการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแล (Supervisory Body) ทำหน้าที่พัฒนาข้อกำหนดและกระบวนการที่จำเป็นและสนับสนุนการดำเนินงานกลไก หน้าที่ความรับผิดชอบของภาคที่ใช้กลไกนี้ ขั้นตอนการดำเนินงานของกลไกนี้ ระบบทะเบียน ค่าธรรมเนียมสำหรับการปรับตัวและค่าบริหารจัดการ การช่วยให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจกในภาพรวมของโลก ตลอดจนการถ่ายโอนกิจกรรมจากกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) มายังกลไกภายใต้ข้อ ๖.๔ การใช้ผลการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองภายใต้ CDM ในการบรรลุเป้าหมาย NDC ฉบับแรก นอกจากนี้ ยังมอบหมายให้องค์กรย่อยเพื่อให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือในประเด็นทางเทคนิคเพิ่มเติม อาทิ การพัฒนาระเบียบวิธีสำหรับกลไกกระบวนการ ระบบงาน และข้อกำหนดในการดำเนินงานกลไกเพิ่มเติม และการรายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น และ ๓) แผนการดำเนินงานของกรอบความร่วมมือที่ไม่ใช้ตลาดตามข้อ ๖.๘ ของความตกลงปารีส ครอบคลุมหลักการ วัตถุประสงค์ การกำกับดูแล รูปแบบการดำเนินงาน กิจกรรม และการรายงาน ซึ่งได้จัดตั้งคณะกรรมการกลาโหมด้านกลไกที่ไม่ใช้ตลาด (The Glasgow Committee on Non-market Approaches) เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยจัดทำกำหนดการของกิจกรรมต่าง ๆ และพัฒนาช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน และได้กำหนดให้กิจกรรมในเบื้องต้น ประกอบด้วย (๑) การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสร้างภูมิคุ้มกัน และความยั่งยืน (๒) มาตรการลดก๊าซเรือนกระจกและทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และ (๓) การพัฒนาแหล่งพลังงานสะอาด

๔.๒ การดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑ การหารือทวิภาคีระดับรัฐมนตรี โดยนายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้หารือเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในเชิงนโยบาย กับ ๒ ประเทศ ได้แก่

(๑) การหารือทวิภาคีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้หารือกับนางบุญคำ วรจิต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้ความสำคัญร่วมกัน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คุณภาพอากาศและหมอกควันข้ามแดน และการจัดการขยะพลาสติก ซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างมุ่งยกระดับการดำเนินงานในการลดก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่ประเทศกำหนดไว้ได้ รวมถึงการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทั้งสองประเทศต่างได้รับผลกระทบที่รุนแรง อาทิ การรุกคืบของน้ำทะเล และน้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น นอกจากนี้ ฝ่ายลาวได้แสดงความขอบคุณความร่วมมือจากไทยต่อโครงการจัดสร้างสวนรุกขชาติไทย-ลาว และขอรับการสนับสนุนในการพัฒนาสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ การจัดการหมอกควันข้ามแดน และการจัดการขยะพลาสติก รวมถึงการผลิตพลังงานจากขยะ ตลอดจนแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีเชิงนโยบายในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งฝ่ายไทยยินดีสนับสนุน เนื่องจากการแลกเปลี่ยนเชิงนโยบายจะทำให้สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากทั้งสองประเทศมีปัจจัยทางภาษา วัฒนธรรม และวิถีชีวิตคล้ายคลึงกัน

(๒) การหารือทวิภาคีกับสมาพันธ์รัฐ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้หารือกับ Mrs. Simonetta Sommaruga รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม การขนส่ง พลังงาน และการสื่อสาร สมาพันธ์รัฐสวิส โดยต่างเน้นย้ำความตั้งใจที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงมุ่งสนับสนุนการเจรจาที่กำลังดำเนินอยู่ให้ประสบผลสำเร็จ และนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่จะช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพรวมของโลกอย่างแท้จริง ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เน้นย้ำการกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกที่ท้าทายของประเทศไทย ตามที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประกาศในที่ประชุมระดับผู้นำในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ (COP 26 World Leaders Summit) ซึ่งประเทศไทยให้ความสำคัญกับการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนจากกลไกภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ เพื่อมุ่งบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว ทั้งในเรื่องของการเงินสีเขียว (Green Finance) การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเสริมสร้างขีดความสามารถ ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อมุ่งบรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยในระยะต่อไปกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเน้นการขับเคลื่อนแผนงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งความร่วมมือกับสมาพันธ์รัฐสวิสภายใต้แนวทางการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตระหว่างประเทศของข้อ ๖ ของความตกลงปารีส เป็นประเด็นหนึ่งที่ประเทศไทยให้ความสนใจ เพื่อให้ได้มาซึ่งการสนับสนุนทางการเงิน ถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเสริมสร้างขีดความสามารถ โดยเฉพาะต่อภาคเอกชนในประเทศ ขณะที่สมาพันธ์รัฐสวิสเห็นพ้องว่าการดำเนินความร่วมมือนี้ของภาครัฐจะนำมาสู่การพัฒนาโครงการและกิจกรรมที่จะช่วยขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างความตระหนักและส่งเสริม

การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน โดยสมาพันธ์รัฐสวิสมีความสนใจที่จะพัฒนาโครงการรถโดยสารสาธารณะพลังงานไฟฟ้า (E-bus) ในประเทศไทยภายใต้แนวทางการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตระหว่างประเทศของข้อ ๖ ของความตกลงปารีส เนื่องจากสมาพันธ์รัฐสวิสประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีสาขานี้ ทำให้มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ ช่วยลดมลพิษทางอากาศและเสียง และได้รับการตอบรับที่ดีจากภาคประชาชน ทั้งนี้ ทั้งสองประเทศต่างยึดถือหลักการสำคัญในเรื่องของความโปร่งใสในการดำเนินงานและการไม่ให้เกิดการนับซ้ำ (double counting) ของผลการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้ความร่วมมือดังกล่าว นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เชิญชวนสมาพันธ์รัฐสวิส เข้าร่วมการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีกำหนดจัดขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเปิดโอกาสให้จังหวัดและส่วนภูมิภาค รวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ร่วมนำเสนอสถานการณ์ ประสบการณ์ และแสดงเจตจำนงในการมีส่วนร่วมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของตนในรูปแบบ bottom-up approach ด้วย

๔.๒.๒ การหารือทวิภาคีระดับผู้บริหารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้หารือกับผู้อำนวยการแผนงานการปกป้องสภาพภูมิอากาศระดับสากล (International Climate Initiative: IKI) กระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ่มครองธรรมชาติ และความปลอดภัยทางปรมาณู แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยมีสาระสำคัญในการหารือ ประกอบด้วย (๑) ความก้าวหน้าและเร่งรัดการดำเนินความร่วมมือในปัจจุบัน อาทิ กรอบความร่วมมือทวิภาคีภายใต้แผนงานการปกป้องสภาพภูมิอากาศระดับสากล ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๖ ที่สาธารณรัฐเยอรมนีจะให้การสนับสนุนงบประมาณ ๔๐ ล้านยูโร (ประมาณ ๑,๕๔๐ ล้านบาท) ในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ทั้งในด้านการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อผลกระทบ และการเสริมสร้างบทบาทของกองทุนสิ่งแวดล้อมของไทยในการสนับสนุนโครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒) การเร่งรัดให้สาธารณรัฐเยอรมนีสนับสนุนและผลักดันโครงการ TRANSfer project ที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาขนส่งสาธารณะในประเทศไทย (Thailand Clean Mobility Programme: TCMP) โดยการออกแบบกลไกทางการเงินและรูปแบบทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าในระบบขนส่งมวลชน ซึ่งมีแผนที่จะจัดทำโครงการนำร่องในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และขอให้เร่งผลักดันโครงการเพิ่มศักยภาพการปลูกข้าวที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ (Strengthening Climate Smart Rice Farming) เพื่อส่งเสริมการทำนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำและมีความยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดส่งแนวคิดโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนภูมิอากาศสีเขียว และ (๓) แนวทางความร่วมมือในอนาคต ทั้งในสาขาเกษตร คมนาคม และการจัดการของเสีย และแสวงหาแนวทางความร่วมมือเพิ่มเติมภายใต้ NDC Partnership และ NAMA Facility เนื่องจากความร่วมมือและการสนับสนุนจากต่างประเทศมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยยกระดับการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย ให้บรรลุตามเป้าหมายที่แสดงเจตนารมณ์ไว้

๔.๓ การจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมเสวนาคู่ขนาน ณ ศาลาไทย (Thai Pavilion) ในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๖ ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับภาคีความร่วมมือภาคเอกชน ประกอบด้วย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (EGAT) บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ร่วมกันจัดนิทรรศการ Thailand Pavilion ขึ้นเพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย (Thailand's Long-term Greenhouse Gas Emission Development Strategy) และการดำเนินงานเพื่อการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของภาคีความร่วมมือภาคเอกชน พร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมคู่ขนาน (Side Event) ภายใน Thailand Pavilion ซึ่งนิทรรศการและกิจกรรมคู่ขนานนี้ ได้รับความสนใจจากนานาประเทศเป็นอย่างยิ่งในการเข้าเยี่ยมชม สอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูล และประสบการณ์ รวมทั้งการหารือความร่วมมือการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๔ การดำเนินงานขั้นต่อไป กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะประสานหน่วยงานภายใต้คณะทำงานเจรจาสำหรับการประชุมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และคณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติด้านการประสานท่าทีเจรจาและความร่วมมือระหว่างประเทศในการวิเคราะห์ผลการประชุมในครั้งนี้ โดยเฉพาะประเด็นที่ประเทศไทยต้องดำเนินการ และเตรียมความพร้อมในประเด็นสารัตถะ บุคลากรและงบประมาณสำหรับเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พิธีสารเกียวโต และความตกลงปารีสอย่างต่อเนื่องเพื่อร่วมหารือในประเด็นสำคัญอันจะส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศและการดำเนินงานตามพันธกรณีของกรอบอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีสต่อไป

รายละเอียดสรุปผลการประชุมฯ ในรูปแบบวีดิทัศน์ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ รับทราบสรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) การประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๖ (CMP 16) การประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๓ (CMA 3) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร และถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีในการประชุมระดับผู้นำ (World Leaders Summit) ในห้วงการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖

๕.๒ มอบหมายกระทรวงพลังงาน กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดเตรียมการดำเนินงานตามภารกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประเทศด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีในการประชุมระดับผู้นำ (World Leaders Summit) ในห้วงการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabun@onep.go.th, (Cc) unfccc.thailand.focalpoint@onep.go.th